

Vallankumous

Fred Freiligrath v. 1851

(Suomennos)

Vaikk' ajojahti käy ja jalon riistan
nuo herjat hirttoirengit heistä saa
ja vaikka sota-oikeus ne oitis
nyt linnan vallin alla ammuttaa;
vaikk' ammoihin ruumiillaan ne
kummun peitti,
jot' aamun sarastaisa seppelin
käy koristamaan maalainneito
nuori —
niin kumous se elää sittenkin!

Ja vaikka uljaast' otsaltansa riisti
ne liehuvaiset hiuskiharat,
ja vaikka kumppaneikseen valitsivat
ne mustat murhamiehet varkahat,
kuritushuonevangin vaikk' on körtti
heillä
ja ruokakakulat on polvillaan,
he vaikka tappuraa ja villaa
kehrää —
se vapaa on, ma uhmaan, huudan
vaan.

Maanpako vaikk' on kova kohtalonsa
ja maasta maahan vaikka vainotaan,
vaik' etsii lämmintä ne lieden vieraan
ja äänetönnä istuu tuhkaasaan,
ja virtain kaukaisten jos vieremillä
jalkansa veriset ne huuhtookin —
niin harppuaan ei ripusta ne enää
Babelin vetten rantaraitoihin!

Ei! — Äänin täysin helisee nyt
harppu,
teit uhmaten se uljahasti soi!
Maanpako se pilkkaa hymyhuulin,
pelottaa hirsi-pukaan sit' ei voi!
Se laulaa laulun, joka hypättämään
valt' istuimelta teidät kauhuin saa,
ja sydän teidän — pelko, luihu
sydän —
samettivaipan alla vavahtaa.

Valituslaulu ei, ei kyynel-laulu,
häviövirsi pohjaan vierieen,
ei uhkalaulu pilanäytelmistä,
jost' iloiset ne nauttii ilokseen,

SUOMEN LUOKKASODAN AJOILTA.

(Jatk.)

Ne työläistoverit, jotka menivät
aisällisiä taisteluita pakoon olivat kärkeä
paljon. Muun muassa nälkää ja
kaikellista kurjuutta. He piileilivät
lähellä kotiaan metsissä, sitä omaiset
voivat viedä heille syötävää, silloin
tällöin. Näiden omaistensa kautta
myös saivat he vähän tietoja, etteivät
he tällä aikaakaan olleet aivan asioista
tietämättömiä. Näitä miehiä tunsi
useita, jotka asuivat lähellä kotiani.

Koko heidän poissa olonsa ajan
sain kuulla heidän oloistaan, sillä
eräs naapurimme poika oli samoilla
matkoilla. Hänen äitinsä vei hä-
nelle ruokaa, ja hän joskus kertoi
minulle vähän heidän vaiheistaan
„metsäkaartissa“, kuten valkohurtat
heitä nimittivät. Näiden valkohurtat
vähdit, kyllä olivat kovasti puu-
hissa näiden pakolaisten kiinnisaami-
mista varten. Mutta eivät kerinneet
kyllin näillä syrjäseuduilla olla nuus-
kimassa, siihen oli pitkät matkat ja
huonot kulkuvälineet synnä. Sen si-
jaan koettivat he vilkkaila seuduilla
pitää kuria. Suojeluskunnat antoi-
vat määräyksen, että illalla kello 9:n
jälkeen ei saanut kulkea ulkona muut
kun vähdit eikä myös valoja silloin
saanut olla huoneissa. Vahdeilleen
taas antoivat sellaisen määräyksen,

ei kerjäläisten näytös, jonka ylhäällä
on johtolangat, ja jok' osottaa
koin kalvamiksi kärpännahkakaavut,
mädäksi viitat jok' on purppuraa.

Ei niin. Vaan kuulkaa mit' on sorja
soitto!
Se ei soi tuskaa, ei soi häpeää!
On voiton, riemujuhlan jalo laulu,
ja vastaisuuden valtalaulu tää,
tuon huomenajan vastaisen ja
kirkkaan!
Se puhuu ennustuksin rohkeihin
kuin ennen puhui maan ja taivaan
Herra:
Mä olin, olen nyt — oon vastakin!

Oon vastakin! Niin olen uudellensa
taas käyvä kansain eellä johdattain!
Oon seisova mä teidän päänne päällä
ja päällä kruunujen ja valtikkain!
Jaa'an kosto, vapautta, oikeutta!
Mä koska käsivarren valtavan
ja kalyan ojennan, niin orjakansat
ne vapahdan, lyön vallat maailman.

Mun vain vankiluolissa nyt näätte
ja ammuttuna vallikuoppahan.
maanpaon orjantappuraisa tietä
vain näette kurjana mun kulkevan.
Te hölmöt eikö mull' oo koti siellä,
miss' ompi teidän valta tehoton:
takana otsien ja sydämissä
mun asuinsijana, te sokeet, on!

Jokainen ylväs pää ja taipumaton
jokainen otsa rohkein aatoksin
on asuntoni mun — jokainen rinta,
jok' ihmistuntein pulppuu puhtahin,
työpaja jokainen, mi nopsaan sykkää
jokainen tupa, missä tuskailaan. —
Niin, ihmiskunnan läshätys mä olen,
mi vaivoin, innoin etsii vapauttaan.

Siks' olen vastakin, oon uudellensa
taas kansain eellä johdattain!
Oon seisova mä teidän päänne päällä
ja päällä kruunujen ja valtikkain.
Se ei oo kerskailua, uhkausta,
on historian se pakko rautaisin —
käy päivänsä kuumaksi — kuin
vippahassa
lehdet, raitaa rantain Babelin!

että joka on illalla liikkeellä sivu
määrätyn ajan, se on otettava kiinni
tutkittavaksi. Jos jostakin asunnos-
ta näkyy tuli myöhemmin kun kello
9:n, niin sinne saa mennä pitämään
tarkastusta. Näin ollen olivat vähdit
eräsaakin työläisen asunnossa men-
neet pitämään kotitarkastusta puo-
len yön aikana. Kaikki kun oli vi-
susti tarkastettu huomasivat he vielä,
että lattian alukset on nuuskimatta,
ja he ottivat useita lattia lautuja ir-
ti, mutta sekin oli aivan turha työ
ei siellä ketään ollut.

Tällaisia tutkimuksia tehtyään mon-
ta — monta eri kertaa huomasivat,
että ei he mitään mahda, niin julisti-
vat hurtat yleisesti, että joka näitä
miehiä näkee, niin saa ampua jos
ei muuten kiinni saa, ja saa viisi-
kymmentä markkaa palkkiota vielä
tätä työstä. Tämä palkkio oli lu-
vattu aina yhden miehen kiinni saa-
misesta, vaan ei kuulunut mitään. Ku-
lui tämän jälkeen muutama viikko,
niin vankikopin teljet oli avattu, lo-
put vangit viety pois ja lisää ei
enää saatu. Nämä metsäkaartissa ole-
vat toverit kun saivat tämän kor-
viinsa, ilmestyivät he jokainen ko-
tiinsa samana yönä ja alkoivat vaan
vapaasti olla niinkuin ennenkin. Kun
suojeluskunta tämän havaitsi, ottivat
he nämä miehet tutkittavaksi, mon-
ta eri kertaa he tutkivat, mutta va-
paaksi he kumminkin pääsivät nämä

miehet, mutta eivät muuten kuin ta-
kauksella.

Suojeluskunta on vielä kotipaikal-
lanikin, mutta eivät he voi enää käy-
dä ainakaan yksityiskohtaisesti työ-
läisten kimppuun, niinkuin kapinan
aikana, tekivät kauheita raakuuk-
sia nämä valkohurtat.

Eräs toveri kertoi minulle sitten
kapinan jälkeen tapahtuneen jutun.
Kun hän toisen toverinsa seuraamana
käveli työväen haalille kantaaen „pis-
ketti“ koria käsivarrellaan, tuli neljä
suojeluskunnan miestä asetettuina
heitä vastaan, rehevästi astellen oli-
vat menossa „nuorisoseuran“ talolle
harjoituksiin. Toveri kertoi sano-
neensa suojeluskuntalaisille terveh-
dyksen: „Ostakaa lahtarit piskettä,
että jaksatte tehdä asennoita“, vaan
eivät voineet vastata mitään. Suo-
men työläiset ovat niin kyllästyneet
perinpohjin näihin lahtareihin, että
he eivät voi heille paremmin esiin-
tyä, eivätkä ne ole sitä ansainneet-
kaan.

Viime vappuni vietin jo tällä man-
tereella, ja veljeni kirjoitti minulle,
kuinka suojeluskunta virkavallan o-
hella koitti estää työväen vappukul-
kuetta ja lippujen kantamista. Pa-
ri viikkoa ennen vappua oli poliis-
sit juosseet kun koirat edes takaisin
asian auttamiseksi, vaan eivät sen
enempi voineet, kun kaksi poliisia
tuli joukkoon ja koettivat estää ettei
ainakaan lippuja saa kantaa, mutta
ei auttanut. Lippua he olivat kan-
taneet ja torvisoittokunta puhalsi
„työväenmarssia.“

Työläistoverien parvi on nyt ka-
pinan jälkeen noussut lukemattomil-
la määrällä Suomessa, vaikka valko-
hurttain päämäärä oli surmata ja ki-
duttaa Suomen työläiset olematto-
miin. Minunkin kotipitäjäkseni on
viime kesäkuussa ollut neljännen
työväentalon avajaisjuhlat, jonka ra-
kentamiseen on jossain määrin Ame-
rikassa asuvat suomalaiset työläiset
apuansa lähettäneet.

Niin tämä meidän sorrettu joukko
nostaa päätään ylväänä, kaikista is-
kuista huolimatta. Nyt eespäin vel-
jet ponnistelkaa.

Selma.

Nuoruuden keväimessä

Nuoruuden keväimessä te lähditte.
Lähditte kotinne kynnyksen takaa ko-
tilieden äärestä ja tulitte taistelun
tuokinaisan. Teitä innosti vapauden
kaipuu. Te tahtoite olla mukana
luomassa uutta, suurempaa ja kau-
niimpaa maailmaa. Te tahtoite saa-
da tulevaisuuttenne lapsuuttenne ikä-
vyyttä valoisammaksi. Hymy huu-
lilla, katse kirkkaana ja rinnassa roh-
keus te lähditte. Te tunsitte velvol-
lisuuttenne. Vähän te olitte elämää
vasta nähneet, mutta kuitenkin kyl-
liksi ymmärtäksenne suuren kutsu-
mukseenne.

Ei ollut teidän joukossanne pelku-
reita. Te tiesitte taistelun vaarat
ja turmat. Mutta te tiesitte myös
taistelun mukanaan tuoman onnen
ja rauhan, kun se kerran saataisiin
onnelliseen ja voitokkaaseen ratkai-
suun. Elämä lupasi teille niin pal-
jon, suuria — — —

Ette te vaaroja säikkyneet. Taist-
telussa nähtiin teidät aina ensimmäisi-
nä, silloinkin, kun jo vanhat, koke-
neet, pudistelivat huoaten päätään ja
uskoivat kaiken menetetyksi, silloin-
kin seisoitte te vielä rohkeana ase-
massanne ja valoitte ympärillenne us-
koa ja luottamusta uuden huome-
nen koittoon. Te ette masentuneet
ensimmäisistä vastoinkäymisistä; tie-

sittähän te taistelevanne oikeuden ja
ihmisyden puolesta. Ette te ensimäi-
sinä rientäneet pakoon, kun vihoh-
lisjoukko suletuin rivein ryntäsi ase-
miamme vastaan, ette, vaan viimei-
seen saakka te seisoitte järkkymättä
paikoillanne, kunnes vihollisen luoti
ennätti rintaanne ja katkaisi elonne
lyhyen retken nuoruutenne kukois-
tavassa keväimessä.

Teitä ei itketä, mutta teitä kunnioi-
tetaan ja teidän puolestanne nousee
tuhansissa rinnoissa tuskan kirous,
— — — te ette saaneet nähdä sitä
huomenen koittoa, jonka eteen te
kaikenne annoitte ja jonka uhrialt-
tarille oman verenne lunnaiksi kan-
noitte.

Te kaaduitte, mutta kuva teistä
ja laulut teidän urotöistänne kiertä-
vät vielä lasten lastemmekin suusta
suuhun.

Kunnia teille te nuort, jotka kaa-
duitte nuoruutenne keväimessä, taist-
telussa elämän ja ihmisyden puo-
lesta! — P.

Vallankumous merkitsee työväen
vapautumista siitä nytkemisjärjestel-
mästä, jonka alaisena se on. Mutta
tämä vapautuminen käy vain siinä
tapauksessa mahdolliseksi, että tuo-
tantovälineiden yksityisomistus pois-
tetaan ja tuotantovälineet ja työ-
voima yhdistetään samoihin käsiin.

Historiallinen kehitys ei tunne pe-
räytymistä; se etenee lakkaamatta.
On näin ollen vain yksi mahdollisuus:
työväen on vallattava tuotantoväli-
neet, ei tosin yksilöllisesti, siten että
kukin omistaisi esim. sen koneen, jo-
ta hän käyttää, vaan yhteiskunnalli-
sesti, siten, että koko työtekevä
väestö yhteisesti omistaa ja käyttää
kaikkia työssä tarvittavia raaka-ainei-
ta ja koneita, rakennuksia, liikevä-
lineitä ja maata, ja yhteisesti käyttää
saavutettuja tuloksia hyväkseen. Sii-
nä lyhyesti ohjelma, josta työväen-
luokan täytyy pitää tinkimättömästi
kiinni.

Kun kapitalistinen järjestelmä tu-
hotaan, aletaan tuottaa vain hyödyll-
isiä tuotteita, estetään luovien voi-
mien järjetön tuhlaus, teetetään kai-
killa työkykyisillä hyödyllistä työtä
ja järjestetään tuotanto kullekin alal-
le tarkoituksenmukaisesti — silloin
yhteiset rikkaudet tulevat kasvamaan
hämmästyttävän nopeasti ja samalla
paranevat ne elin ehdot, jotka yhteis-
kunta voi jäsenilleen taata.

Sosialistisessa yhteiskunnassa tulee
olemaan runsaasti tilaa kehitykselle.
Luonnon ja yhteiskunnan voimien
tullussa yhä paremmin tunnetuksi,
löydetään uusia, yhä käytännöllisem-
piä keinoja ihmiskunnan toimeentu-
lon turvaamiseksi ja edistämiseksi.
Sosialistinen yhteiskunta tulee ole-
maan elävä organismi, elimistö, jor-
ka kasvaa, mukaantuu ulkonaisiin
olosuhteisiin, kehittyä, voimistuu,
täydellistyy.

EN NÄE ENÄÄ

Minä näin ne silmät, sen katseen
syvän
ja kalvailla poskilla kyyneljyvän.
Minä näin hänen kaipuunsa
katseessaan,
huolten harmaita pilviä otsallaan.

Minä tajusin surunsa suuren ja
syvän,
kun näin sen katseen lempeän,
hyvän.
kun äänensä kultainen huulilta
nousi,
ja tunnetta täynnänsä sieluuni sousti.
Yrjö M.—la.